

Kadernota

Integraal Dierenwelzijn Eindhoven

Eindhoven, februari 2011

1. Inleiding

De samenleving vraagt meet aandacht voor de wettelijke en morele verplichtingen
Vragen vanuit de raad coalitieprogramma.

Eindhoven doet al veel voor het dierenwelzijn. In deze nota proberen wij een duidelijk beeld hiervan te geven. Het blijkt dat het beleid verdeeld is over veel sectoren. Daardoor niet echt duidelijk wat het gemeentebestuur is.

Deze Kadernota Integraal Dierenwelzijn geeft de kaders van waaruit het gemeentelijk dierenwelzijnbeleid gevoerd wordt.

Vanuit deze kaders is het dan eenvoudig om de witte vlekken boven tafel te krijgen. Deze worden als actiepunten aangegeven. Aan het eind van een paragraaf wordt de beoogde actie vermeld.

In een tijdperk van bezuinigingen worden de acties beperkt door het feit dat er weinig middelen beschikbaar zijn. Gelukkig zijn een aantal acties mogelijk mee te nemen met het reguliere werk (Lijst A, bijlage 1). Lijst B (bijlage 2). Bevat een aantal acties die niet uitgevoerd worden .

Het enige wat wettelijk wel dient te geschieden is het realiseren van een dierenopvangcentrum, dat voldoet aan de wettelijke eisen. Dit zal tot gevolg hebben dat de gemeentelijke bijdrage met € 0,75 tot 0,95 per jaar per inwoner omhoog zal moeten.

2. Doelstelling van het Integraal Dierenwelzijnsbeleid

Met het Integraal dierenwelzijnsbeleid beoogt de gemeente Eindhoven het welzijn van de dieren binnen de gemeente te verbeteren.

3. Uitgangspunten voor het Integraal dierenwelzijnsbeleid

De gemeente Eindhoven neemt de internationaal gedragen vijf vrijheden voor het dierenwelzijnsbeleid over. Deze zijn door Brambell geformuleerd en ook opgenomen in de Nota Dierenwelzijn van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

1. Dieren zijn gevrijwaard van honger, dorst of onjuiste voeding.
2. Dieren zijn gevrijwaard van pijn, verwonding of ziekten.
3. Dieren zijn gevrijwaard van angst en chronische stress.
4. Dieren zijn gevrijwaard van thermaal en fysiek ongerief.
5. Dieren zijn vrij om een natuurlijk soorteigen gedragspatroon te kunnen hebben.

Daarnaast zijn er nog de volgende randvoorwaarden:

1. De gemeente volgt het rijk voor wat betreft de wet- en regelgeving.
2. De wetgever heeft de gemeente duidelijke taken opgelegd. Deze voert de gemeente naar haar beste vermogen uit.
3. Dierenwelzijn heeft twee aspecten: het aspect van het volgen van wet- en regelgeving en die van het moreelaspect. Wat het laatste betreft bepaalt de gemeente zelf de grenzen van wat zij wel als een gemeentelijke morele taak ziet en wat niet.
4. Voor het vorm geven aan het gemeentelijk Dierenwelzijnsbeleid zijn de vrijwilligersorganisaties van groot belang. Voor hen is een belangrijke rol weggelegd. Zeker in deze tijd van financiële schaarste en het steeds groter wordende belang van de civil society voor onze samenleving.

4. Definitie Gezelschapsdieren

De gemeente maakt een onderscheidt tussen gezelschapsdieren en niet gezelschapsdieren.

Gezelschapsdier:

Een gezelschapsdier, vaak ook huisdier of gehouden dier genoemd, wordt gehouden voor zijn aanwezigheid in of in de directe nabijheid van het huis. Hierbij kan gedacht worden aan honden, katten, konijnen, cavia's en parkieten.

Niet gezelschapsdieren:

1. Dieren die gehouden worden uit economisch gewin.
2. Dieren die in de natuur leven.

5. Hoe is het ondergebracht binnen de gemeentelijke organisatie?

Binnen de gemeente Eindhoven zijn de volgende sectoren betrokken bij het beleid ten aanzien van het dierenwelzijnsbeleid:

1. De sector Openbare Ruimte, Verkeer en Milieu (ORVM)
2. De sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV)
3. De sector Gebiedsontwikkeling (GBO)
4. De sector Mens en Maatschappij (MM)
5. De sector Juridische Zaken (JZ)
6. De sector Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)
7. De sector Realisatie en Beheer (RB)

Er ontbreekt een coördinatiepunt. Bestuurlijk is dat inmiddels opgelost door het dierenwelzijnspunt op te nemen in de portefeuille van wethouder Scholten. Ambtelijk moet er nog een centraal aanspreekpunt zijn voor het dierenwelzijn. De verwachting is dat na de realisatie van het Dierenopvangcentrum de werkzaamheden enkele uren per week kosten. Iedere sector blijft verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering ervan binnen het eigen domein.

Duidelijk is dat niet alle processen geheel uitgekristalliseerd zijn tussen de sectoren. Hier wordt de komende tijd op ingezet om duidelijk de verantwoordelijkheden te verdelen tussen de sectoren.

Actie:

1. De sector M&M binnen de gemeentelijke organisatie als eerste aanspreekpunt voor het dierenwelzijn aan te merken. A
2. De verantwoordelijkheden ten aanzien van het Integraal Dierenwelzijnsbeleid van de sectoren nader verduidelijken en uitwerken. A

6. Gezelschapsdieren

6.1 Noodhulp aan dieren

De opvang van zwerfdieren (gezelschapsdieren), waarvan op het betreffende moment (nog) geen eigenaar bekend is, wordt verzorgd door de Dierenbescherming Z.O. Brabant. De locatie is het Dierenopvangcentrum Doornakkers. Deze accommodatie is een regionale voorziening.

De gemeente voert hiermee een wettelijke taak uit, namelijk de opvang van gevonden, gehouden dieren voor een periode van 14 dagen. Daarna worden ze in eigendom gegeven aan het dierenopvangcentrum.

De gemeente stelt aan de Dierenbescherming conform de overeenkomst voor 2011 € 0,837 per inwoner beschikbaar. Dit bedrag is zo laag daar er geen kapitaallasten zijn over de huidige accommodatie. Voor 2012 dient opnieuw een overeenkomst met de Dierenbescherming afgesloten te worden.

Daarnaast is er nog een andere opvang verplichting voor de gemeente.

a. Als de gemeente iemand het huis uitzet of anderszins bestuursdwang toepast waardoor dieren op straat komen te staan (bijvoorbeeld een manege sluit met bestuursdwang) dan gelden de artikelen 5:29 en 5:30 Awb De gemeente is verplicht goed voor de levende have te zorgen en moet bepaalde termijnen in acht nemen (in principe 13 weken zorgen voor de dieren).

b. Als het gaat om een zwervend dier met een uithuis gezette houder geldt de standaardregel: het Burgerlijk Wetboek, boek 5, artikel 8, derde lid: de burgemeester is verplicht gevonden (huis)dieren met een vermoedelijke eigenaar gedurende een periode van veertien dagen op te vangen.

Als dieren onbeheerd worden aangetroffen (ook bij huisuitzettingen) is de gemeente verantwoordelijk voor opvang en verzorging. Gemeenten maken over het algemeen afspraken met dierenasielen over de opvang van deze dieren en de hiermee gepaard gaande kosten. Gemeenten kunnen bij de teruggave van het dier aan de eigenaar eisen dat de kosten voor bewaring worden voldaan.

c. Bij strafrechtelijke inbeslagname kan het dier door de rechter verbeurd worden verklaard of onttrokken aan het verkeer als bijkomende straf. Bij de verbeurdverklaring zal het dier worden verkocht of herplaatst. In bepaalde situaties kan de Officier van Justitie al eerder overgaan tot het vervreemden of prijsgeven van dieren, vooral als het in beslaggenomen dier niet geschikt is voor opslag of de kosten voor opslag onevenredig hoog zijn.

Naast zwervdieren zijn er ook nog afstandsdieren. Hierbij doen mensen afstand van hun huisdier door hem aan iemand te geven of naar het dierenopvangcentrum te brengen.

Het uitgangspunt van de gemeente is dat de burger die afstand doet van een gehouden dier daar zelf verantwoordelijk voor is en niet de gemeente. Dit om een aantrekkende werking te voorkomen.

Actie:

Onderhandelingen starten over de aanpassing van de overeenkomst ten aanzien van de opvang van zwervdieren. (A)

6.2. Preventie

Op een aantal vlakken kan de gemeente een preventieve taak vervullen. Vaak schaffen burgers een huisdier aan zonder zich de gevolgen te realiseren: altijd rekening houden met het dier, welke voeding geschikt is, hoe verder verzorgen, etc. Het betreffen hier de zogenaamde impuls aankopen.

De gemeente kan hier de mogelijkheid bieden om via de gemeentelijke pagina naar sites komen waar men informatie kan vinden over de verzorging van het dier beschikbaar is. De Dierenbescherming kan hier een belangrijke rol spelen.

1. Goede voorlichting over het houden van dieren. Onlangs is samen met de Dierenbescherming de website weer aangevuld met allerlei informatie over dieren, verzorging, etc.

2. Het aantal diersoorten dat mensen thuis mogen houden beperken. In de nieuwe Wet Dieren komt er in plaats van de huidige negatieve lijst (dieren die je niet in huis mag houden) een positieve lijst. De verwachting is dat de Wet Dieren dit jaar wordt aangenomen. Vervolgens kan de positieve lijst in de APV worden opgenomen.

3. Impuls aankopen voorkomen door geen levende dieren meer op braderieën en bij evenementen te laten verkopen.

4. Impuls aankopen voorkomen door geen levende dieren meer in de dierspecialzaken te verkopen.

Actie:

1. In samenwerking met het Particulier Initiatief verzorgen en actueel houden van de gemeentelijke website voor wat betreft het dierenwelzijn. A
2. In de APV opnemen van een positieve lijst van dieren die men in de woning kan houden. A
3. Verkoop van levende dieren gedurende braderieën en evenementen via de APV verbieden. A
4. De Dierenbescherming verzoeken om samen met de dierenspecialisten te kijken of de verkoop van dieren in deze zaken kan worden beëindigd.

6.3. Hondenbeleid

De hondenuitwerpselen is een van de meest gehoorde klachten binnen de gemeente. In de APV zijn daar regels voor opgenomen. Toezicht is moeilijk, daar de dader op heterdaad moet worden betrapt bij het ontdoen van de fecaliën op een verboden terrein.

In het jaar 2000 heeft het college een nieuw Hondenbeleid vastgesteld. Dit nieuwe beleid bevat drie sporen: voorzieningen treffen, communicatie en handhaving. In 2007 en 2009 is dit beleid geëvalueerd. Deze aanpak zal worden gecontinueerd en daar waar mogelijk verder worden ontwikkeld.

Door de sector Vergunningen, Toezicht en Handhaving wordt pro-actief en repressief opgetreden. Via de wet en de APV zijn er voldoende instrumenten om agressieve honden aan te pakken. Overigens zijn er binnen Eindhoven organisaties die de training van honden aanbieden. Ook hier is geen extra actie van de gemeente nodig.

6.4. Hondenbelasting

Hondenbelasting is geen doelbelasting. Dat betekent dat de financiële middelen gevoegd worden bij de algemene middelen en niet doorgesluisd worden naar voorzieningen voor honden. In Eindhoven waren in 2010 de tarieven van de hondenbelasting:

- Voor de eerste hond € 64,-
- Voor elke volgende hond € 128,-
- Voor een kennel € 320,-

Voor bepaalde inwoners kan ontheffing verleend worden.

In tegenstelling tot andere gemeenten wordt in Eindhoven geen hondenpenning uitgereikt waardoor het niet zichtbaar is of de hondenbelasting wel of niet betaald is.

Het aantal geregistreerde honden bij de gemeente bedroeg op 24 november 2010 is 12.894. In Eindhoven zijn 35 kennels.

6.5. Identificatieplicht

Rashonden krijgen standaard een chip onder de huid. Daarnaast krijgen alle honden die bij het DOC binnenkomen een chip.

Op zich zou dat het aanbod van zwerfdieren kunnen verminderen, daar ieder dier te herleiden is tot een eigenaar. Dit heeft tot gevolg dat de gemeente minder kosten hoeft te maken voor de opvang van de dieren.

Op dit moment wordt noch de hondenpenning noch de chip voor alle honden in Eindhoven gebruikt. Dit heeft ook zijn nadelen.

1. Voor de handhaving is het niet te zien of er hondenbelasting wordt betaald (milieupolitie, controleurs hondenbelasting).
2. Geen sociale controle: ieder kan niet zien of er hondenbelasting betaald is.
3. Door de afwezigheid van de penning kan het adres van de eigenaar niet worden opgespoord.

Het terugbrengpercentage is vrij laag bij katten. Hier zou zeker de chip uitkomst bieden.

Nu Eindhoven geen hondenpenning heeft zou onderzocht kunnen worden of het inbrengen van een chip budgettair neutraal zou kunnen worden uitgevoerd. Met het oog op het feit dat een chip positieve invloed heeft op:

1. Het terugvinden van het adres van de eigenaar van de betreffende hond kan sterk vergroot worden. Dus zou het een bijdrage leveren aan het dierenwelzijn.
2. Het maakt controleerbaar of voor een hond wel of geen hondenbelasting betaald is.

Het rijk werkt nu aan regelgeving om het inbrengen van de chip voor al nieuw geboren honden verplicht te stellen.

Actie:

1. Via de gemeentelijke website inwoners stimuleren om hun huisdier van een chip te laten voorzien om daarmee de terugbezorging snel te kunnen laten plaatsvinden. A
2. Onderzoeken of het voorzien van alle honden in Eindhoven budgettair neutraal zou kunnen worden ingevoerd. A

6.6. Verwilderde katten en duiven

In Eindhoven is er overlast van verwilderde katten. Het vangen, castreren en terugzetten in de openbare ruimte van verwilderde katten is uitbesteed aan de Dierenbescherming. Zij ontvangen daar een vergoeding voor. Voor het vangen van zwerfkatten met een vangkooi is een vergunning nodig op grond van de Flora- en faunawet. Of eigenlijk is het een aanwijzing van personen die met behulp van die vangkooi mogen vangen. Die aanwijzing wordt gedaan door Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant. Zij wijzen de personen aan en met welke middelen deze personen mogen jagen (artikel 67 Flora en Faunawet).

Verwilderde katten vallen nl. onder de Regeling beheer en schadebestrijding dieren en deze mogen worden beperkt op grond van vier criteria:

- a. in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren of
- d. ter voorkoming van schade aan flora en fauna

Verder moet bij de verwilderde katten nog rekening worden gehouden met een andere bepaling, nl. die in de Wet op de Dierenbescherming. In artikel 4 is het een en ander opgenomen over:

De bezoldigde ambtenaren van de politie, alsmede de daartoe door Onze Minister van Justitie aangewezen onbezoldigde ambtenaren van de politie, zijn bevoegd:

- a. honden en katten op te vangen, die tussen zonsondergang en zonsopgang elders dan op het erf van de eigenaar of houder zonder toezicht worden aangetroffen;
- b. honden en katten, die zich zonder toezicht bevinden op erven of in het veld als bedoeld in [artikel 1 van de Jachtwet](#), en welke een onmiddellijk gevaar vormen voor zich op het erf of in het veld bevindende dieren, waarvan de instandhouding gewenst is, te vangen en, als geen ander middel tot afwering van het gevaar ten dienste staat, te doden.

In het bezit hebben van vangkooien: Een verbod in artikel 15, tweede lid, FFW:

Het is verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen of van de krachtens het eerste lid aangewezen middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen voor het doden of vangen van dieren zullen worden gebruikt.

In het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten is in artikel 16f opgenomen dat het verbod hierboven genoemd niet geldt ten aanzien van het binnen de bebouwde kom vangen van verwilderde katten (*Felis catus*) en verwilderde duiven (*Columba livia forma domestica*) met vangkooien.

Het uitzetten van dieren in de vrije natuur is verboden ingevolge artikel 14 FFW. Op grond van artikel 75 Flora en faunwet kan er een ontheffing van dit verbod verleend worden. Deze ontheffing wordt verleend door gedeputeerde staten van de provincie/de minister van LNV. Het uitzetverbod geldt voor alle dieren en niet alleen beschermde dieren.

Op jaarbasis worden gemiddeld 70 katten gevangen. Door de castratie wordt voorkomen dat de populatie toeneemt door voortplanting. Duiven worden (nog) niet gevangen.

De laatste jaren is het vangen veel minder intensief geweest. Voor een deel komt het door dat incidenteel omwonenden de vangst kunnen verstoren. Hiervoor heeft de gemeente nog geen instrument. Vanuit volksgezondheid is het vangen en onderzoeken op overdraagbare ziektes een goede zaak.

Actie:

1. (Door)ontwikkelen van beheersinstrumenten en toepassen voor de bestrijding van zwerfkattenoverlast. A
2. Aanscherpen van de APV waarbij burgers medewerking moeten verlenen bij het vangen van verwilderde katten. A

6.7. Commerciële voorzieningen

In de gemeente Eindhoven zijn er naast de 35 kennels, bedrijven die training geven aan honden, hondenuitlaatorganisatie, dierenartsenpraktijken en hondentrimsalons. Deze zijn met uitzondering van kennels, niet vergunningplichtig volgens het Honden- en kattenbesluit Reden is dat er geen sprake is van verkoop, opvang of fokken van honden of katten als hoofdactiviteit.

Met de komst van een nieuw dierenopvangcentrum is het van belang om te voorkomen dat er geen oneigenlijke concurrentie ontstaat tussen de commerciële organisaties en de voor een deel met subsidiegelden gebouwde dierenopvangcentrum. (paracommercialisme)

6.8. Dode gezelschapsdieren

In Eindhoven is geen begraafplaats voor huisdieren. Wel bevindt er zich één in Best, De Wilgenhof. Verder zijn er nog mogelijkheden om dode dieren te laten cremen in Roermond, Uden en Boxtel.

Daarnaast is er de mogelijkheid om dode dieren af te leveren op het gemeentelijk depot op het Lodewijkstraat.

Actie:

De gemeentelijke website actueel houden ten aanzien van de wijze waarop met het dode gezelschapsdier omgegaan kan worden. A.

6.9. Dode dieren op de weg en in openbare ruimtes

In de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD) is de afvoer van dode dieren geregeld (voorheen de Destructiewet). De gemeente heeft regels gesteld rond gehouden dieren en tot het verwijderen van dode dieren uit de openbare ruimte. De gemeente zorgt voor verwijdering van doodgereden dieren op de weg en het aanbieden ter destructie. Ook worden dode gezelschapsdieren bij de inwoners opgehaald. In totaal (verkeersdoden en niet verkeersdoden) op jaar basis 150 stuks opgehaald. In de praktijk schakelt de gemeente (RB) de Ergon in die de dode dieren ophaalt. Vervolgens worden ze door Rendec uit Son afgevoerd.

De dierenambulance neemt geen dode dieren mee. Overwogen kan worden om hen te onderzoeken of de dierenambulance dit wel kan doen en onder welke voorwaarden.

Om een beter beeld te krijgen in de plaatsen van waar frequent dieren om het leven komen in het verkeer de dierenwelzijnsorganisaties verzoeken wat zij daarin zouden kunnen betekenen.

De bij een verkeersongeval gedode dieren kunnen ter destructie aangeboden op het gemeentelijke depot aan de Lodewijkstraat. Zowel van gemeente zijde, maar ook vanuit het waterschap en Rijkswaterstaat worden dode dieren aangeboden.

De ingezamelde dieren worden niet op de aanwezigheid van een chip (met eigenaar gegevens) gecontroleerd. Als er een chip in het dier zit dan wordt de eigenaar gewaarschuwd, indien geen chip dan wordt er geen actie ontplooid. Hierdoor heeft de eigenaar niet de kans om op een zelf gekozen wijze van het huisdier afscheid te nemen op een eigenwijze te begraven/cremeren.

Als een extra dienst naar de burger toe zouden bij de dode dieren die niet door de (namens) de eigenaar worden aangeboden de penning en/of de chip afgelezen kunnen worden. Hiervoor dient er op het depot een apparaat aanwezig te zijn om de chip af te lezen. Om vervolgens, in het positieve geval, de eigenaar in kennis te stellen en de mogelijkheid bieden het dode dier op te halen.

Actie:

1. Onderzoeken of de dierenambulance ook dode dieren mee kan nemen en onder welke voorwaarden.
2. Om een beter beeld te krijgen in de plaatsen van waar frequent dieren om het leven komen in het verkeer de dierenwelzijnsorganisaties verzoeken wat zij daarin zouden kunnen betekenen. A
3. Op het gemeentelijke depot aan de Lodewijkstraat binnengebrachte dode huisdieren controleren op de aanwezigheid van een chip/penning. A

6.10. Exotische dieren

Deze dieren zijn afkomstig uit dikwijls warme, tropische landen. Zij worden vaak in een impuls gekocht. De koper weet vaak te weinig over de verzorging van het dier met alle gevolgen van dien. Het terugdringen van het aantal exotische dieren kan worden aangepakt op een aantal manieren:

1. Dierenspecialzaken stimuleren om geen exotische dieren te verkopen.
2. In samenwerking met het particulier initiatief geeft de gemeente voorlichting aan haar inwoners over de keuze en de gevolgen van de aanschaf van een (exotisch) huisdier
3. Als er afstand gedaan wordt van exotische dieren dan worden ze naar speciale opvangcentra gebracht in het land (of België). Een voorbeeld van een door het Particulier Initiatief in stand gehouden opvangcentrum is die van de Stichting Aap in Almere.

Actie:

1. In samenwerking met het Particulier Initiatief voorlichting geven via de website van de gemeente (via links). A
2. Dierenspecialzaken stimuleren om geen exotische dieren te verkopen. B

6.11. Ouderen , personen met een beperking en gezelschapsdieren

Het blijkt dat gezelschapsdieren een positieve invloed hebben op het welzijn van ouderen en mensen met een beperking. Het is dan goed om verbindingen tussen de ouder/persoon met een beperking en een huisdier te creëren.

Bij ouderen en mensen met een beperking is er behoefte aan de mogelijkheid om een huisdier te houden in de zorg- c.q. wooncentra. In het kader van de WMO zouden de zorgcentra gestimuleerd kunnen worden om hun voorziening ook open te stellen voor ouderen en mensen met een beperking die een gezelschapsdier hebben/willen.

Om die reden is het gewenst om de situatie van de verschillende woonvoorzieningen voor ouderen en voor mensen met een beperking met al dan geen voorziening voor huisdieren in beeld brengen. Verder om in overleg met de woon- en zorgcentra te stimuleren om het houden van een huisdier mogelijk te maken.

Actie:

1. De situatie van de verschillende woonvoorzieningen voor ouderen en mensen met een beperking in relatie met huisdieren in beeld brengen. A
2. De mogelijkheden van het houden van gezelschapsdieren in woonvoorzieningen op de gemeentelijke website plaatsen. A
3. In het overleg met de woon- en zorgcentra (in het kader van de WMO) te stimuleren om het houden van een huisdier mogelijk te maken. A

6.12. Overgewicht gezelschapsdieren

Evenals bij mensen, bestaat er ook een groeiend aantal dieren dat te veel overgewicht heeft. Het overgewicht bij dieren heeft dezelfde gevolgen als bij de mens.

Het terug dringen daarvan is geen gemeentelijke taak. Dit is iets van het particulier initiatief.

Wel kan de gemeente vanuit haar website een link aanbieden naar site(s) waar men informatie kan verkrijgen over hoe overgewicht bij het gezelschapsdier te voorkomen.

Actie:

Mogelijkheid van het aanbieden van een webverbinding dieren met overwicht op de gemeentelijke website. A

7. Gesubsidieerde voorzieningen

7.1 Dierenopvangcentrum

Het huidige dierenopvangcentrum Doornakkers vangt zowel; zwerfdieren als afstanddieren op. De gemeentelijke wettelijke taak ligt bij zwerfdieren. De opvang van afstandsdieren, dieren waarvan de eigenaar afstand doet door hem aan iemand te geven of naar het dierenopvangcentrum te brengen, is geen gemeentelijke taak. In 2009 ving het centrum de volgende categorieën dieren op:

Tabel 1 *Overzicht van het aantal gezelschapsdieren dat bij het Dierenopvang Centrum Doornakkers is aangeleverd, naar soort en naar wijze van verwerving (zwerfdier of afstandsdier).*

Diersoort	Aantal zwerfdieren	Aantal afstandsdieren	Totaal aantal dieren
Hond	540	110	780
Kat	336	110	480
Kitten	840	12	896
Knaagdier	83	6	89

Overige	2	0	2
Totaal	1801	238	2247

Het centrum wordt geëxploiteerd door de Dierenbescherming. Naast een aantal betaalde krachten zijn er veel vrijwilligers die zorg dragen voor een liefdevolle opvang van de dieren.

Op korte termijn dient er een goed dierenopvangcentrum te komen. Locatiekeuze is zeer moeilijk. Er wordt nu gezocht naar een voorziening die aan de wet voldoet, waarmee de wettelijke taken kunnen worden uitgevoerd (opvang van zwerfdieren) en waar een goede bedrijfsvoering geborgd is.

De gemeente vergoedt hiervoor in 2011 € 0,837 exclusief BTW per inwoner. Dit bedrag is zo laag daar er op dit moment geen kapitaallasten zijn over de huidige accommodatie.

Op dit moment wordt er gewerkt aan een goed Programma van Eisen voor het te realiseren Dierenopvangcentrum.

Actie:

1. De uitvoering van de wettelijke taak van de gemeente in overeenstemming met de wettelijke regelgeving, mogelijk door de realisering van nieuw dierenopvangcentrum, dan wel door opdrachtverstrekking aan een andere uitvoerende partij. A.
2. Het zoeken van dekkingsmiddelen om de uitvoering van de wettelijke taak van de gemeente in overeenstemming met de wettelijke regels te brengen, waarbij de mogelijkheid om dit regionaal te regelen met mogelijke schaalvoordelen wordt benut. A

7.2 Dierenambulance

De dierenambulance in onze regio haalt gevonden en gewonden dieren op. Het betreffen hier gezelschapsdieren en in de natuur levende gewonde dieren.

De dierenambulance wordt bemand met vrijwilligers en ontvangt van de aangesloten gemeenten een bijdrage in de exploitatiekosten.

In 2009 werden er 4437 dieren meegenomen.

Het aantal dieren die opgevangen worden in het Dierenopvangcentrum ligt aanmerkelijk lager dan het aantal dieren dat door de ambulance werd opgehaald. Dit komt door een goede samenwerking met o.a. dierenartsen (o.a. chip uitlezen) en de stichting Amivedi. Deze stichting voor vermiste en gevonden dieren zorgt er voor dat heel veel dieren bijna direct weer met de eigenaar worden herenigd. Ook worden dieren getransporteerd naar andere opvangcentra.

Vanuit het rijk wordt aangedrongen op deskundigheidsbevordering bij het personeel op de dierenambulance.

Actie:

Stimuleren van deskundigheidsbevordering van het personeel op de dierenambulance. A

8. Dieren in openbare ruimtes

8.1. Rijk en gevarieerde flora en fauna

Groen is heel belangrijk voor de fauna. Bij de gemeentelijke planontwikkeling voor ruimtelijke ingrepen of werkzaamheden is het van belang dat vooraf wordt beoordeeld op welke wijze de flora en de fauna versterkt kan worden. De sector ORVM richt zich op het versterken van de bio-diversiteit en soorten rijkdom. Daarbij is ook aandacht voor het versterken van de ecologische hoofdstructuur, het initiëren van ontwikkelingen met soorten, het plaatsen van nestkastjes, vlinder vriendelijk maaien. Dit alles in combinatie met groen

recreatievoorzieningen. In de raadsprogramma's 8.3 (groen en recreatievoorzieningen) en 8.4 (water) zijn de beoogde activiteiten verwoord.

Actie:

Voortzetten van de in het raadsprogramma 8.3 (water) en 8.4 (groen en recreatievoorzieningen) boogde activiteiten. A

8.2. Bescherming broedende vogels

Het kappen van bomen en het snoeien van struiken is binnen de APV verboden gedurende de broedperiode. Het beheer van het gemeentelijk groen is maatgevend voor de wijze van de natuurontwikkeling, de bescherming van de dieren en hun leefgebieden. Een onderzoek naar de mogelijke verbreding van faunabeheer bij het beheer van de buitenruimte zou kunnen laten zien in hoeverre er nog aanpassingen nodig zijn in dat beheer.

8.3. Vissen

De hengelsport wordt veelal door mensen bedreven die in de natuur willen zijn en rust willen hebben. Maar er zijn ook die een wedstrijd element bij het vissen willen hebben. Het betreft de visrally's. Dit levert bij een deel van de bevolking bezwaren op. Evenals het gebruik van levend aas en van leefnetten. Visaktes worden uitgegeven zonder beperkingen op dit gebied.

Degene die het recht heeft op het water moet toestemming geven. Vaak is dat een hengelsportvereniging. De visrechthebbende kan in zijn toestemming allerlei extra verboden opnemen, zoals het gebruik van een leefnet verbieden of een verbod om gevangen vis mee te nemen. Een vispas in combinatie met een overzicht van de wateren waarvoor toestemming is, is de visvergunning. Er zijn vissoorten waarop maar een deel van het jaar mag worden gevestigd. Verder zijn er aassoorten die een deel van het jaar niet gebruikt mogen worden. Voor allerlei soorten vis zijn minimummaten vastgesteld. Is de vis kleiner dan moet de vis worden teruggezet. Er zijn vissoorten waarop nooit gevestigd mag worden (worden genoemd in de Flora- en Faunawet). Dit zijn: gestippelde alver, beekprik, biermpje, bittervoorn, elrits, houting, meerval, grote en kleine modderkruiper, rivierdonderpad, rivierprik en steur.

Gebruik van levend aas is verboden. Bij het vissen met een levende vis of ander levend gewerveld dier overtreedt men het tweede lid van art. 2c van de Visserijwet 1963 in combinatie met art. 2 van het "Besluit verbod gebruik van levend aas". De strafbaarstelling is opgenomen in art. 56 van de Visserijwet 1963. Wel met maden, wormen, muggenlarven e.d.

In de landelijke Vispas staan algemene verboden opgenomen. Verder zijn er nog gedragscodes die gelden voor de sportvisserij.

Gebruik van een leefnet wordt afgeraden in die gedragscode maar is wettelijk gezien niet verboden. Een rallyviswedstrijd is een aparte vorm van viswedstrijd waarbij de gevangen dieren voor de bepaling van de uitslag meegenomen worden. Dit is ingevolge de Algemene Voorwaarden behorende bij de Vispas verboden. Een wettelijk verbod is er niet.

Binnen de gemeente liggen kanalen, sloten en vijvers. De gemeente verpacht de aan haar toehorende visgronden tegen een symbolisch bedrag aan de BSAE.

Dieren geen onnodig pijn laten leiden is een uitgangspunt van de gemeente. Gedragsverandering is een zaak van de visverenigingen en de Dierenbescherming. De enige rol van de gemeente kan zijn dat er vanaf de gemeentelijke website links naar de websites van de hiervoor genoemde organisaties.

Actie:

1. Uitzoeken in hoeverre het dierenwelzijn bij de hengelsport kan verbeteren. B
2. Onderzoeken of er rally's zijn, en zo ja, samen met de hengelsport bezien of deze evenals in andere delen van het land de organisatie ervan beëindigen. B

8.4. Plaagdieren (ongedierte)

In de openbare ruimtes is de gemeente verantwoordelijk voor het voorkomen van overlast door plaagdieren (rupsen, wespen, muizen, ratten, etc.). Binnen de gemeente is in de begroting een bedrag opgenomen van ongeveer € 53.000. Echter het afgelopen jaar werd hiervoor € 300.000 uitgegeven. De oorzaak van de overschrijding is onder andere de rupsenplagen.

Verder wordt de overlast van de bruine en de zwarte rat een steeds groter probleem. Niet alleen in Eindhoven, maar alle omliggende gemeenten hebben een gelijksoortige problematiek. Locale bestrijding mist zijn uitwerking. Derhalve is een regionale aanpak gewenst.

Op dit moment wordt onderzocht in hoeverre op andere wijze, mogelijk diervriendelijker, overlast kan worden voorkomen.

Actie:

Uitzoeken op welke wijze overlast van plaagdieren op een zo diervriendelijke mogelijke manier kan worden voorkomen. A

9. Dieren voor vermaak en voeding

9.1. Kinderboerderijen

In 2006 heeft het college de Notitie Kinderboerderijen – Plan van aanpak agrarische recreatieve voorzieningen vastgesteld.

In de gemeente zijn twee gemeentelijke kinderboerderijen, de Splinter in het Henri Dunantpark en in het Philips van Lennepark. Daarnaast zijn er binnen de gemeente ook nog drie dierenweides, een boomgaard en een volière.

Het beheer en de verantwoordelijkheid bij de gemeente (RB) Bij de kinderboerderijen verrichten vrijwilligers en Ergon mede het beheer en onderhoud onder verantwoordelijkheid van de sectoren ORVM en RB RB is verantwoordelijk voor het Beheer en Onderhoud van de Openbare Ruimte. De gronden van de kinderboerderijen zijn eigendom van de gemeente en zijn in beheer bij RB/BOR.

De gemeente verleent subsidie voor b.v. voeding en veterinaire zorg aan de dierenweides. De afvoer van dode dieren is niet goed geregeld. Op enkele kleine deelgebieden kan de taakverdeling is tussen de verschillende sectoren verbeterd worden Vanuit de sectoren wordt deze behoefte ook geuit.

De Stichting Kinderboerderijen Nederland en de VMK hebben het Keurmerk Kinderboerderijen vastgesteld. Een praktische en eenduidige versie die gedragen wordt door 'het veld'. Dit keurmerk is geldig vanaf 1 januari 2011 en vervangt daarmee alle eerdere keurmerken. Er wordt veel aandacht geschonken aan hygiëne en gezondheidsaspecten. Er is echter niet veel aandacht voor dierenwelzijn. Inmiddels voldoet een kinderboerderij al aan de eisen van het Keurmerk (de Splinter) en zal het Van Lennepark op korte termijn ook aan deze eisen voldoen.

Actie:

Duidelijk vastleggen hoe de verantwoordelijkheden rond de kinderboerderijen, volière, dode dieren, etc. over de sectoren verdeeld zijn.

9.2. Evenementen met dieren

Er zijn twee soorten evenementen met dieren: ·

1. Paarden (hippische sport).
2. Overige dieren, zoals kamelen, varkens, olifanten etc.
3. Verkoop van dieren op evenementen.

Ad 1. Het eerste type evenement is algemeen geaccepteerd en levert geen echte problemen op. Toch zijn er uitwassen. Hiervoor wordt door het rijk regelgeving voorbereid.

Ad 2. De gemeenten staan steeds meer afwijzend tegenover evenementen waarbij gebruik wordt gemaakt van dieren. De gemeente kan via de APV en het vergunningenbeleid daar een eigen beleid in hebben wanneer de openbare orde en veiligheid in gevaar komt. De gemeente kan een vergunning voor het evenement weigeren.

Ad 3 Een ander aspect is de verkoop van dieren op b.v. braderieën, zoals cavia's, konijnen, kuikentjes, etc. Dit leidt vaak tot impuls aankopen. Vaak is bij de aankoop onvoldoende kennis aanwezig voor de verzorging van het dier.

Actie:

1. Terughoudend beleid voeren ten aanzien van het gebruik van grote dieren bij evenementen (niet zijnde hippische sport). A
2. Onderzoeken of op braderieën en ander gelijksoortige evenementen de verkoop van kleine dieren verboden kan worden. A

9.3. Circussen

In september 2010 werd er een actuele motie ingediend in de raad rond het gebruik van wilde dieren in het circus. Daarmee werd aangegeven dat men duidelijkheid wenst over het gebruik van wilde dieren in het circus. Echter het rijk komt van dit jaar met regelgeving ten aanzien van het gebruik van wilde dieren in het circus. Op korte termijn zal de minister met de exploitanten van circussen rond de tafel zitten.

Vooruitlopen op die regelgeving lijkt op dit moment voorbarig. Wel kunnen we de komst van circussen zonder wilde dieren stimuleren.

Actie:

De gemeente stimuleert de komst van circussen zonder wilde dieren door dit type circussen actie uit te nodigen. A

9.4. Dieren in de agrarische sector

Het houden van dieren binnen de agrarische sector is een landelijke discussie. Op dit moment wordt er vanuit het rijk steeds meer aandacht besteed aan de regelgeving ten aanzien van vooral de bio-industrie.

Daarnaast is door het rijk aan de hippische sector gevraagd om ten aanzien van huisvesting, trainingsmethodes, het scheren van bepaalde beharing en couperen van paarden binnen 3 jaar met voorstellen te komen.

Voor de gemeente ligt hier vooralsnog geen rol.

9.5. Proefdieren

Ook de regelgeving voor de sector van de proefdieren valt onder het rijk. Hier ligt geen taak voor de gemeente.

10. Overige zaken

10.1 Dieren in het rampenplan

Binnen de gemeente is de opvang en verzorging van dieren bij rampen geregeld. De locaties waar dat gebeurt, liggen niet vast, maar worden op het moment van de ramp pas bepaald.

Voor de doorontwikkeling van dit onderdeel zou het goed zijn om nu al de potentiële opvanglocaties vast te stellen en met betrokkenen afspraken te maken.

Actie:

In het Rampenplan de potentiële opvanglocaties vast te stellen en met betrokkenen afspraken te maken. A

10.2. Gebruik diervriendelijke producten

Binnen de kantines van de gemeente worden al scharrel- en biologische producten aangeboden. De gemeente voert een Fair Trade beleid.

Ook hier ligt een taak voor het particulier initiatief. Wel kan de gemeente zijn website aanbieden om links te plaatsen die leiden naar websites waar burgers informatie kunnen ophalen over biologische producten.

Actie:

Vanuit de gemeentelijke website de mogelijkheid bieden om via links informatie over biologische producten te kunnen verkrijgen. A

10.3. Platform Dierenwelzijn

Er is duidelijke behoefte aan een Platform Dierenwelzijn in Eindhoven. In een dergelijk platform kan o.a. zitting nemen: dierenartsenij, dierenwelzijnsorganisatie, etc. Het platform zou dan betrokken kunnen worden bij de beleidsontwikkeling op het gebied van het dierenwelzijn.

De gemeente kan niet overal voor zorgen. Het Particulier initiatief en de vrijwilligers zijn van het grootste belang om het dierenwelzijn steeds meer vorm te geven. Om die reden is meer contact met het particuliere initiatief en de vrijwilligers, die zich met het dieren welzijn bezig houden, gewenst.

Actie:

1. Oprichten van een Platform Dierenwelzijn in Eindhoven. A
2. Meer aandacht voor het particulier initiatief en de vrijwilligers op het gebied van het dierenwelzijn. A

10.4. Infectieziekten door dieren veroorzaakt

De gemeente en het Waterschap houden zich bezig met het verbeteren van de waterkwaliteit, het behouden van de doelsoorten en stoffen.

In onze gemeenten zijn een groot aantal kanalen, waterwegen en vijvers. Een deel valt onder het Waterschap en een deel onder de gemeente. Vaak, in de zomer, ontstaat door dode dieren gecombineerd met weinig zuurstof in het water botulisme.

Waterschappen hebben draaiboeken voor de bestrijding van botulisme. Burgers kunnen dode vogels en vermoeden van botulisme melden bij het waterschap. De gemeente heeft echter ook een taak en ruimt dode dieren op in verband met gevaar voor volksgezondheid.

De gemeente zorgt voor het ophalen van zieke en dode vogels. De zieke en gewonde vogels worden door de dierenambulance opgehaald en voor verzorging naar een vogelopvangcentrum gebracht.

Samen met het Waterschap worden problemen rond de waterkwaliteit in relatie met ziektes opgelost. Zo wordt er op dit moment geëxperimenteerd met een nieuwe methodiek van bestrijding van de blauwe algen

Andere infectieziekten zijn onder andere mond-en-klauwzeer, vroeger tuberculose, koepokken, varkenspest, en de q-koorts. Sommige van deze ziektes worden veroorzaakt door een bacterie of virus, waarbij mensen besmet kunnen worden door dieren die een bacterie/virus bij zich hebben. In dat kader kan q-koorts als voorbeeld dienen. (Het gaat overigens niet alleen om bacteriën of virussen maar ook om schimmels, eiwitten, parasieten e.d.).

Samen met het ministerie van Volksgezondheid worden ontwikkelingen rond ziektes bij dieren in het oog gehouden en daar waar nodig actie ondernomen.

De gemeente kan als zijn taak zien dat zij strikt de landelijke onderzoeken van de wijze waarop diereninfectieziekten zich verspreiden en overspringen op de mens volgt.

In een aantal gevallen besluit het rijk om de dieren bij besmettelijke ziektes te ruimen. De gemeente heeft daarin geen zelfstandige taak. Wel levert de sector RB assistentie bij de organisatie van de noodzakelijke logistiek.

Actie:
Strikt de landelijke onderzoeken van de wijze waarop diereninfectieziekten zich verspreiden en overspringen op de mens volgen. A

10.5. Ritueel slachten

Bedrijven die dieren slachten volgens de Israëlitische of Islamitische rites, mogen dit slechts doen indien zij daartoe aangewezen zijn door het Ministerie van LNV. Bij de aanwijzing stelt het Ministerie het aantal dieren dat ritueel geslacht mag worden voor een bepaalde periode vast.

In het verleden heeft de gemeente samen met de moslim gemeenschap gezocht naar plaatsen waar professioneel de dieren halal geslacht kunnen worden. Huisvlachten vinden in Eindhoven niet meer plaats. Voor de gemeente Eindhoven ligt er geen taak ten aanzien van het ritueel slachten

10.7. Jacht

De jacht valt niet onder het Honden- en Kattenbesluit. In principe is jagen op wild in Nederland verboden. Als eerste heeft men een diploma van een jachtcursus nodig en daarna kan een jachtvergunning of jachtakte worden aangevraagd bij de politie. Voor een jachtvergunning zijn ook bewijzen nodig dat de aanvrager aaneengesloten 40 ha grond heeft om op te jagen. De jachtvergunning bevat dan ook bepalingen voor welke percelen de vergunning geldt en voor welke seizoenen. Die jachtvergunning is ook gelijk een wapenvergunning. De gemeente heeft hier helemaal niets mee te maken als bestuursorgaan.

Er zijn twee vormen van jacht:

1. Jacht als instrument voor de regulering van de dierenpopulatie.

2. Plezierjacht.

De gemeente is eigenaar van gronden. Deze worden door de gemeente verpacht voor de jacht. Het betreft hier jacht ter regulering van de dierenpopulatie.

Actie:
De plezierjacht op de gemeentelijke gronden niet faciliteren. A

10.8. Communicatie en voorlichting

Op de gemeentelijke website staat redelijk veel informatie over dieren. Het up-to-date houden van de website is van groot belang. Om dat te waarborgen is het nodig dat er regulier overleg plaatsvindt tussen de Dierenbescherming (later eventueel ook met het Platform Dierenwelzijn of andere dierenorganisaties) en medewerker van de gemeente (uit de sector communicatie).

Verder zal er actief gekeken worden welke links er van de gemeentelijke website gemaakt kunnen worden naar organisaties die zich bezig houden met het dierenwelzijn en de specifieke onderwerpen.

Binnen Eindhoven is er het Milieu Educatie Centrum (MEC). Hier kan een ieder zich op een ontspannende wijze laten informeren over natuur en milieu. Het centrum ligt midden in het prachtige natuurgebied Genneper Parken.

Actie:

1. Eenmaal per drie maanden overleg tussen de Dierenbescherming (later eventueel ook met andere dierenwelzijnsorganisaties) en medewerker van de gemeente om de gemeentelijke website up-to-date te houden. A
2. Vanuit de gemeentelijke website worden links gecreëerd naar instellingen die zich bezig houden met het dierenwelzijn. A
3. Om overzicht te houden zal een lijst van onderwerpen, dierenwelzijn aangaande, gemaakt worden die op de website van de gemeente aangeboden worden. A

10.9. Financiële ondersteuning van externe initiatieven op het gebied van dierenwelzijn.

Op dit moment wordt er binnen de gemeente subsidies verleend voor de opvang van (gezelschaps)dieren en eventueel medische zorg en aan kinderboerderijen. Het voortzetten van het huidige beleid ten aanzien van financiële ondersteuning van de dierenopvang en verzorging continueren.

10.10. Dierenopvangcentrum lid van het Veiligheidshuis

Veel (dieren)leed vindt plaats achter de voordeur. Er bestaat namelijk o.a. verband tussen huiselijk geweld en verwaarlozing van dieren (onderzoek van de Stichting Dierzijn en de Universiteit Utrecht). Inmiddels zijn er contacten tussen het Veiligheidshuis en de Dierenbescherming. Het borgen van de informatie die bij de Dierenbescherming binnenkomt rond huiselijk geweld dient wel te geschieden.

Actie:
Zorgen dat de bij de DB binnenkomende informatie rond huiselijk geweld zijn weg naar de beleidsmakers/uitvoerders van de gemeente vindt. A

10.11. Algemene Plaatselijke Verordening

In de APV kun je regels opnemen ten aanzien van dieren op braderieën, evenementen e.d. maar alleen als het argument is openbare orde, volksgezondheid, milieu of openbare veiligheid. Dierenwelzijn is geen argument behalve natuurlijk als door het schaden van het dierenwelzijn bijvoorbeeld de openbare orde verstoord wordt. Ook het voorkomen van impuls aankopen is geen reden regels in de APV op te nemen.

Wel kan overwogen worden om in een huurovereenkomst (waarbij de grond wordt verhuurd voor het evenement) een verbodsbepaling voor de verkoop van dieren op te nemen. Je regelt het dan privaatrechtelijk en niet publiekrechtelijk. Dit privaatrechtelijk regelen is mogelijk omdat er publiekrechtelijk geen mogelijkheden tot een verbod zijn (toets aan de doorkruisingsleer).

Actie:

Onderzoeken of op een aantal gebieden verscherping of uitbreiding van de APV in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, milieu of openbare veiligheid mogelijk is. A

10.12. Dierenpolitie

Het toezicht op het dierenwelzijn behoort formeel bij de LID (de landelijke inspectiedienst van de Dierenbescherming) en de AID (de Algemene inspectiedienst van het ministerie van LNV).

Op dit moment verricht de gemeente echter geen werkzaamheden op dit gebied. Wel kan de sector Gebiedsontwikkeling in de praktijk signalen van bewoners organisaties ontvangen en doorleiden. Maar de sector Openbare Ruimte, Verkeer en Milieu, de sector Realisatie en Beheer en de sector Vergunningen, Toezicht en Handhaving hebben hier een prominentere rol in. Verder is de gemeente (VTH) actief op het gebied van handhaving van het hondenbeleid en de bepalingen in APV.

Volgens het akkoord van de regerende partijen komen er landelijk 500 dierenpolitie-agenten. Voor Eindhoven zou dat betekenen ongeveer zeven dierenpolitie-agenten. Over de invulling en het moment waarop ze komen is op dit moment nog niets bekend.

Actie:

Landelijke ontwikkelingen rond de dierenpolitie-agenten volgen. A